

Anatomia humana

TRES QUARTS DEL MATEIX A SANITAT

Jorge Bello

La nova ministra, Dolors Montserrat, va estudiar Dret a una universitat privada de Barcelona, i l'últim curs el va fer a una universitat italiana. Després va fer diversos estudis de posgrau, cap dels quals té relació amb la salut. Segons el currículum del Congrés dels Diputats, mai va tenir un càrrec amb la responsabilitat de decidir sobre cap matèria transcendent.

El ministre anterior, Alfonso Alonso, també es advocat i tampoc no té cap estudi universitari sobre salut. La ministra anterior, Ana Mato, que va haver de renunciar ara fa dos anys, és llicenciada en Ciències Polítiques i tampoc no té estudis sobre ciències de la salut. Aquesta característica dels titulars del Ministeri de Sanitat no és una exclusivitat popular.

♦♦ **TOTS TRES MINISTRES** esmentats tenen un tret en comú: són de família de polítics. Aquesta condició sembla per tant més decisiva a l'hora d'arribar al ministeri que els estudis o l'experiència.

Això és ben pruriginós, però es pot entendre si hom suposa que el nomenament no és per tenir cura o promoure la salut dels espanyols, sinó per votar en el

La salut i la igualtat no són matèries que puguin quedar a mercè del sempre capritxós interès polític

Consell de Ministres en el mateix sentit que la persona que els va nomenar. Encara és més evident aquest prurit si es considera que les competències en salut estan transferides a les Comunitats. O tal vegada només és cosa de promoció política.

A Catalunya la situació no és millor: el conseller, Toni Comín, és llicenciat en Filosofia i Ciències Polítiques, cap estudi avançat ha fet sobre salut. En canvi, l'anterior conseller, Boi Ruiz, és doctor en Medicina i Cirurgia, i diplomant en Administració Hospitalària. La consellera anterior, Marina Gelli, és metegessa.

Vet aquí un altre fet curiós: l'exconseller Boi Ruiz, artífex de les privatitzacions i retallades, amb alegria participa com a tertulià habitual al programa «8 al dia». És un programa d'una televisió privada de Catalunya, del Grup Godó de comunicació. El vaig veure participar, rodejat de periodistes de trajectòria prou reconeguda,

i vaig pensar que fóra millor que no hi participés.

Aquest panorama desolador permet d'entendre per què la salut espanyola encara arrossega qüestions rellevants sense resoldre. La paràlisi és una conseqüència lògica i previsible quan el titular que ha de decidir, convocar o preveure, no pot decidir, convocar o preveure si no és amb criteris polítics. I no segons el crit eloqüent de la realitat.

Ara, però, qualsevol amb sentit comú pot desenvolupar amb solvència una gerència sanitària si, tot i no tenir formació específica, es compromet a consultar, consensuar, dialogar amb els interessats, i de fet ho fa. Ha estat el cas de Menorca, però no és el cas espanyol.

♦♦ **FÀCIL SERÀ** trobar exemples per il·lustrar que la sanitat que tots paguem, i a la qual tots tenim igual dret, necessita la gestió de persones competents, amb bona voluntat i lliures per decidir, perquè la salut de tothom no és una matèria que pugui quedar lligada als inescrutables propòsits de la política. És a dir, del capritx dels polítics, que ara fan que sí, ara que no, i cap explicació sòlida n'hem rebut.

Però últimament el pati va ple d'aquestes coses, i ja ningú s'espanta que una ministra d'Igualtat, precisament, hagi de decidir sobre la igualtat de les persones havent estudiat part de la Secundària als Estats Units i la universitat a la privada. Si que som iguals, dirà amb un somriure de porcellana, encara que no ho sembli.

bello.cat / jordibell@gmail.com

Tribuna

¿QUÉ ESTÁ PASANDO?

Julia Navarro

Si, ¿qué está pasando? ¿Cómo se puede explicar que Donald Trump haya ganado con holgura las elecciones en Estados Unidos? Lo cierto es que las encuestas han fallado, por más que auguraban un resultado reñido entre Hillary Clinton y Trump pero siempre a favor de la candidata. Y no solo las encuestas. Los analistas de todo el mundo apuntaban la victoria de Clinton porque lo contrario, es decir el triunfo de Trump, resultaba inconcebible. Pero Trump ha ganado y su éxito hay que enmarcarlo en el auge de los populismos en todo el mundo por el divorcio evidente entre las clases políticas tradicionales y los ciudadanos. Hay muchas evidencias de esa ruptura entre ciudadanos y políticos tradicionales, ahí están los resultados del referéndum del Brexit o del referéndum en Colombia sobre el acuerdo de paz con las Farc, por no recordar que por Europa vuelve a campar la sombra de la xenofobia y los partidos ultraderechistas y xenófobos afianzan posiciones. Creo que todo esto sucede porque los partidos políticos tradicionales han dejado de escuchar a la gente. La crisis económica que hemos sufrido ha sido brutal y ha dejado al páiro a las clases medias que se han empobrecido vertiginosamente. Al mismo tiempo con dinero público se ha rescatado bancos y entidades financieras mientras familias enteras sufrían los estragos de la crisis. A esto hay que añadir la crisis de los refugiados, mal gestionada desde el principio, que ha provocado que los partidos xenófobos aireen el fantasma del miedo precisamente ante las clases más desfavorecidas. Pero los políticos tradicionales, y cuando escribo tradicionales me refiero tanto a los de derechas como a los socialdemócratas, se empeñan en seguir analizando la realidad con parámetros que ya no tienen nada que ver con la realidad social. Parecen incapaces de comprender el cambio que la crisis ha provocado en la sociedad y como estas demandas respuestas diferentes. Las respuestas tradicionales, esas que nos sabíamos todos, no sirven. De ahí la rebelión que se está produciendo en los ciudadanos dejando de lado y denostando a los políticos tradicionales y buscando refugio en líderes populistas tanto de derechas como de izquierdas, cuyo discurso se basa en decir lo que buena parte de los ciudadanos quieren escuchar. El mundo se está instalando en la irracionalidad peor lo peor es que nadie parece saber como abordar esta situación. Creo que los políticos tradicionales, al igual que sucede con los ordenadores, deberían de «resetearse» o de lo contrario los ciudadanos les van a mandar al rincón de la Historia.

Es racó d'en Cambreta

CULTURA

Gustau Juan Benejam

Just al moment de començar la tasca el nou estrenat Govern espanyol es produeix un petit incident, que no ha tingut gaire ressò mediàtic i que té per protagonista el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports: l'anul·lació del Premi Nacional a la Mejor Traducción, que el jurat havia atorgat al frare carmelita basc Luis Baraiazarra, per la seua traducció a l'esquerra de les obres completes de Santa Teresa de Jesús, segons el propi ministre per tot un seguit de «despistes» del jurat, ja que les bases diuen que el premi és «para distinguir la traducción de una obra escrita originalmente en una lengua extranjera». Incident menor, evidentment.

Al mateix temps s'han aixecat algunes veus que han manifestat la seua preocupació pel fet que el nou executiu espanyol no tenguí un ministeri específic per a la cultura, que havia tingut en altres èpoques.

♦♦ **NO ÉS RES** de nou que la dreta espanyola, econòmica i política, no s'ha distingit mai per la seua estima per la cultura (ni fa falta recordar aquella famosa frase atribuïda a Millán-Astray: «muera la inteligencia»); el seu discurs sol ésser, mes tost, l'«eficàcia», sobretot en la gestió econòmica. En tot cas la cultura, els intel·lectuals i, fins i tot la ciència, són bells ornaments, que fan *mutat* però que no serveixen per a les coses pràctiques, per governar els pobles; per açò,

No és res de nou que la dreta espanyola, econòmica i política, no s'ha distingit mai per la seua estima per la cultura

diuen, la cultura sol ésser cosa més de l'esquerra. ...

I el passat govern no en va ésser una excepció, no és va distingir per la seua especial sensibilitat cultural, si no és pel seu nacionalisme lingüístic castellà -el vell: «La lengua es compañera del imperio»-, i el ministre que la va gestionar fins a les acaballes de la legislatura, l'inefable José Ignacio Wert, va ésser un dels ministres més polèmics del primer govern Rajoy, que va tenir controvèrsia

amb tots els sectors sobre els que exercia competències: ensenyants, literats, investigadors, gent del cinema i de la música, ..., fins a tal punt es va arribar que, fins i tot alguns coneguts representants de la cultura li van deixar sobre la taula els premis que el seu ministeri els havia concedit, com va ésser el cas de Jordi Savall.

Perquè no ho oblidem, que si bé Espanya es presenta com un estat altament descentralitzat -ens venen que tant com molts d'estat federals- i diversos sectors i competències de la gestió pública, entre d'elles la cultura, estan transferides a les administracions territorials, les comunitats autònomes -en alguns casos com a competències exclusives-, la realitat és que l'abast d'aquesta descentralització no passa d'ésser purament administrativa i, en tots els casos, controlable des de l'administració central, en darrer terme des de l'article 150 de la Constitució i de les tantes vegades discutides actuacions del Tribunal Constitucional: a nivell polític seguim dins un estat altament centralitzat, que la crisi econòmica i la sensació d'esgotament del règim polític nascut després de la mort del general Franco, han accentuat de manera greu, que a molts els fa tenir la sensació d'haver reculat en el temps.

I açò es nota, també, en la cultura.